

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Економіка підприємства та організація
підприємницької діяльності
(назва освітньої програми)

на тему: «**ШЛЯХИ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ**
(НА ПРИКЛАДІ ТОВ «Агрофірма Хлібна Нива»)»

»

(назва теми)

Виконавець:

студент ЦЗВФН

Сиваченко Ірина Володимирівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Кошельок Галина Володимирівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В системі конкретних рішень вдосконалення механізмів господарювання в підприємстві хлібопекарської галузі домінуюче становище повинна зайняти проблема зниження собівартості хлібопекарської продукції, досягнення достатнього рівня їх відшкодування цінами реалізації. Державна харчова політика не обмежує зростання цін, але в той же час існуюча система регулювання ринку проблему посилення відшкодує функції цін не вирішує.

Відмінною особливістю економіки на сучасному етапі є нестримне зростання цін і собівартості хлібопекарської продукції. Національна і регіональна статистика здійснюють моніторинг цін. Разом з тим, увага до собівартості дещо зменшилась як в наукових дослідженнях, так і на практиці. Питання організації виробничого обліку і управління витратами виробництва відійшли на другий план. Питання обліку і контролю витрат з метою зниження собівартості не завжди стоять в центрі уваги керівників і фахівців. Це обумовлено великою кількістю причин, зокрема з переоцінкою ролі прибутку. Прагнення отримати прибуток за всяку ціну суперечить принципам раціонального господарювання і може привести до негативних наслідків.

Досягнення соціально-економічної стабільності і продовольчої безпеки пов'язується з використанням важелів макроекономічного регулювання, а також факторів макrorівня – оптимізацією витрат на виробництво і реалізацію продукції, підвищенням продуктивності, зниженням витрат виробництва.

Мета дослідження є дослідження методології та методики формування собівартості підприємств хлібопекарської продукції для визначення пріоритетних чинників її зниження і розробки управлінських рішень в харчовій підприємстві як одного з напрямків подолання кризових явищ в галузі на сучасному етапі.

Завдання дослідження:

- сутність, структура та види собівартості підприємства;
- фактори зниження собівартості підприємства;
- оцінка методичних підходів щодо формування собівартості продукції підприємства;
- загальна характеристика діяльності підприємства;
- аналіз фінансово-економічного стану підприємства;
- оцінка ефективності виробничої діяльності підприємства;
- напрямки зниження собівартості продукції підприємства;
- обґрунтування доцільності пропозиції зниження собівартості за рахунок зменшення витрат;
- оцінка економічної ефективності заходів з удосконалення процесу формування собівартості підприємства.

Предметом дослідження стали теоретичні, методичні, практичні положення і закономірності, пов'язані з сутністю і аналізом витрат виробництва продукції, які прийнято називати собівартістю продукції.

Об'єкт дослідження – процес формування витрат і собівартості підприємств хлібопекарської продукції ТОВ «Агрофірма Хлібна Нива» .

Методи дослідження: діалектичний, абстрактно-логічний, метод системного аналізу, монографічний, статистико-економічний, розрахунково-конструктивний, балансовий.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (35 найменувань) та 4-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 83 сторінок. Основний зміст викладено на 74 сторінки. Робота містить 29 таблиць, 6 рисунків, 12 формул.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи дослідження собівартості підприємства» теоретичні основи дослідження собівартості продукції підприємства, визначено сутність, структура, види собівартості продукції підприємства.

У другому розділі «Аналіз стану господарсько-фінансової діяльності ТОВ «Агрофірма Хлібна Нива» проведено аналіз стану господарсько-фінансової діяльності ТОВ «Агрофірма Хлібна Нива» та його собівартості продукції.

У третьому розділі «Економічне обґрунтування напрямів зниження собівартості підприємства» запропоновано заходи щодо зниження собівартості продукції товариства.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційної роботі було узагальнено поняття виробничої діяльності підприємства та ефективності підвищення виробничої діяльності. Окрім того було досліджено методологію дослідження виробничої діяльності підприємства.

Отже, головною характеристикою будь-якого господарюючого суб'єкта, що діє в умовах ринкової економіки, є здійснення ним виробничої діяльності. При цьому виробнича діяльність здійснюється в різноманітних формах, в різних галузях економіки фізичними особами та юридичними особами. Це діяльність з виробництва не тільки матеріальних благ, а й нематеріальних (в освіті, охороні здоров'я, культурі, науці та ін.), включаючи надання різних послуг у всіх сферах.

Узагальнюючи всі аспекти і форми прояву, виробничу діяльність можна визначити як сукупність дій працівників із застосуванням засобів праці, необхідних для перетворення ресурсів в готову продукцію, що включають в себе виробництво та переробку різних видів сировини, будівництво, надання різних видів послуг.

Підвищення ефективності виробництва є складною господарською задачею, що має величезне значення для економіки підприємства. Це пояснюється тим, що підвищення ефективності виробничо господарської діяльності веде до підвищення продуктивності праці, зниження собівартості

продукції і тим самим створює передумови для забезпечення її конкурентоспроможності. Зростання конкурентоспроможності продукції, в свою чергу, сприяє збільшенню обсягу продажів і на цій основі зростання прибутку підприємства. Це розширює можливості накопичення, що забезпечує розширення, розвиток і покращення виробництва і служить передумовою для нового підвищення ефективності та конкурентоспроможності підприємства.

Ефективність виробництва на підприємстві підвищується за рахунок:

- зниження трудомісткості і підвищення продуктивності праці;
- зниження матеріаломісткості продукції та більш раціонального використання природних ресурсів;
- зниження фондомісткості продукції.

Управління, планування, організація все це так само безпосередньо впливає на рівень активації діяльності керівництва та апарату управління. Висока якість розроблених програм, особливо за допомогою економіко-математичних методів, їх суворя ув'язка по всіх підрозділах підприємства і цехів, узгодженість з наявними в наявності матеріальними, фінансовими і трудовими ресурсами дозволяє найбільш ефективно управляти виробництвом.

Отже, підвищення ефективності виробництва на основі оптимізації виробничої програми полягає в зростанні НТП і якості продукції, розширення випуску високоякісної продукції, розширенні продуктивності праці і збільшення виробничої потужності підприємства. Підвищення ефективності діяльності робить ґрунтовний, комплексний вплив на економіку підприємства, що забезпечує його стійке економічне зростання, прибутковість і, в кінцевому рахунку, виживання в гострій конкурентній боротьбі в ринковій економіці.

В другому розділі було розглянуто і проаналізовано діяльність ТОВ «Агрофірма Хлібна Нива».

Було визначено, що «Агрофірма Хлібна Нива» є товариство з обмеженою відповідальністю, що було створене в 2002 році. Основним видом діяльності підприємства є виробництво хліба та хлібобулочних виробів, а також виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання. До основної продукції ТОВ «Агрофірма Хлібна Нива» відносимо різного роду хліба, окрім того це підприємство виготовляє ряд булочних виробів та виробів на замовлення. Підприємство є прибутковим (прибуток на кінець 2021 року склав понад 21381 грн). В якості висновку варто сказати, що підприємство загалом має задовільні показники економічного стану.

Із позитивного маємо відмітити:

- частина основних засобів є придатною для експлуатації;
- підвищення здатності підприємства генерувати прибуток власникам;
- коефіцієнт рентабельності продукції показує збільшення прибутковості від основних видів продукції в 2021 році;
- здатність підприємства залишатися платоспроможною в довгостроковій перспективі;

- фінансова стійкість підприємства і здатність проводити активну діяльність навіть в умовах відсутності доступу до позикових коштів і зовнішніх джерел фінансування підприємства;

- достатність власних фінансових ресурсів для фінансування необоротних активів і частини оборотних;

- постійна робота підприємства щодо поліпшення політики управління запасами, дебіторською заборгованістю, грошовими коштами та іншими оборотними активами.

Із негативних тенденцій виділимо те, що знижується ефективність використання основних засобів та є немалий рівень зносу. Необхідно забезпечити стовідсоткову завантаженість обладнання. Також можливим рішенням є продаж частини невикористовуваних основних засобів. Це доцільно робити тільки в умовах відсутності перспектив подальшого зростання бізнесу. Зростання показника має межу. Якщо основні засоби завантажені на 100%, то підвищувати обсяг виробництва і збуту можна тільки за рахунок закупівлі нового обладнання, а це призведе до деякого зниження фондівіддачі в короткостроковій перспективі.

Отже, бачимо, загальний економічний стан ТОВ «Агрофірма Хлібна Нива» є задовільним, але варто звернути увагу на основні засоби підприємства та знизити рівень їхнього зносу.

В цьому розділі було досліджено та оцінено різного роду методи підвищення ефективності виробничої діяльності ТОВ «Агрофірма Хлібна Нива». Для досліджуваного підприємства найбільш доцільним методом підвищення ефективності виробничої діяльності буде модернізація певного обладнання, оскільки було виявлено значний знос конвеєрної печі.

Загалом модернізацію обладнання на виробництві ТОВ «Агрофірма Хлібна Нива» можна визначити як удосконалення та оновлення матеріально технічної бази виробництва на засадах останніх досягнень науки і техніки шляхом впровадження інноваційного обладнання, устаткування та механізмів, що використовуються підприємством, з метою підвищення рівня інноваційності та конкурентоспроможності продукції.

Окрім того, було запропоновано зростити ефективність виробничої діяльності через впровадження нового виду продукції в асортиментний ряд хлібобулочних виробів. Даний захід покращить асортиментну політику підприємства та дозволить отримати додатковий прибуток.

Отже, було прийнято рішення модернізувати зношене обладнання, а саме конвеєрну піч ХПА-40 на оновлену ротаційна Bassanina FR COMPACT 46, для підвищення ефективності виробничої діяльності на ТОВ «Агрофірма Хлібна Нива». Також було додано до асортименту новий хліб «Дієтичний».

Таким чином, в результаті вищезазначених розрахунків впровадження нового обладнання, ми побачили, що кінцева сума капітальних вкладень становить 870 тис грн. Цю суму покривають власні кошти. А кінцевий прибуток з продажу нової асортиментної одиниці хлібу «Дієтичний» в кількості 20798 шт на рік.

Згідно з розглянутими показниками соціально-економічної ефективності, можемо дійти висновку, що впровадження нової ротаційної печі Bassanina FR COMPACT 46 та хліба «Диєтичний» є доцільним і окупиться. Про це також свідчать позитивне значення чистого дисконтованого доходу, відсоток ставки прибутковості, що більше за одиницю, достатньо короткий термін окупності нового обладнання та внутрішня ставка прибутковості, що більше за середньозваженої ціни інвестиційних ресурсів.